

Polosimaana :

GÊRÊGÊRÊ NI MASIBA KUNNADIYA

Nin jumasu dugutila in na, ne kelen de bê an ka baarada soba in kônô. Saafo selilen kô, n tun seginna baarayôrô. Wari minnu ka kan ka taa waribon na sini sôgôma, ne tun bê ka olu labên. Alamisa o alamisa Seeduba ka feereyôrô tan ni segin ninnu ka dôgôkun wari bée bê taa nyôgôn sôrô Seeduba n'a denw ka ciyakêda nyêmôgôyaso la. Nka nin dôgôkun in sôrô cayara kojugu fo k'a kê sufêbaara ye n bolo.

Dugutila ma, su waatî filanan, cê fila girinna ka da yêlê ninka don n kan, n sigilen nin waribaden cêla. Kamalenkôrô sanfa dugufaw don, marifadasurun b'u bolo. Filanan in kôni ye Tipa ye, ne yêrê kanimêkê don.

- Tipa, a dun kêra di ?

- Tipa t'i dôn su in na; a b'a ka baara la. I bolo fila da i kun k'i jô kêrêfê yan. N kan'i mankan mên n'i t'a fê kisê ka bô i nun fê."

N wulilen kô, Tipa gêrêla ni cakobôrê dô ye, a bê ka wari sirilenw ta k'u k'a kônô. Kêsu kônôwari ni tabalikanwari bée yêlêemana bôrê kônô k'a da siri.

- An ka taa. E fana ka na an nôfê."

A ye ne nyôni ka bila u nyê. Bôda tun tugulen don; ne y'o yêlê ni n ka konnyin ye. An têmêtô yôrôkôlôsila ka sonin da la, n nyê bê ale sirilen dalen na, a bê k'an têmêtô lajê; a da fana sirilen don hal'a tê se ka ngunan. U ye ne talitalima ka taa se n ka mōbili ma; o tun jôlen bê daba la. Tipa ye mōbili sôgôlanw minê n na ka taa waribôrê in bila kôfuru kônô. N jôlen nyê bê n ka baarada in bili warakalen na. A tôli dô wulilen don fo yeelen bê ka bô o woba fê. An donna mōbili kônô dôron, cê dô in ye walan minê ka wulu ni kalamam ye.

U ka ko bée kêra ni teliya ye i n'a fô u ma deli ka baara wêrê kê nin kô. An kun bê Kôdabugu de kan sisan. Polosimōbili dô tugur'an kô; an y'o lamunumunu ka tunun o la yanni kônin cê. An donna Sebetu kin kônô ka siraba bila; an taara bôlōnnin dô fê. Mōbili finman dô tun bê k'an makônô yen. Dennin dô de tun b'o walan na. An bôra ne ka mōbili kônô ka don o mōbili finman kônô. Marifa surun dô dalen bê dennin senkôrô k'a to walan na.

- An ka taa, Jami. Kan'a girin, n'o tê maaw bê sômi.

- Nin cê in ye jônni ye ?(Jami ko ten).
- An taara ale de sôrô baara la yen. Tipa kanimêkê don. N'an tun y'a to yen a tun b'an kofô polosiw ye."

Môgô si ma kuma bilen fo ka t'an se. Jami in ye dennin finmannin cênyi ye; a kun n'a kan melekelen bê musôrô jêman dô la. A ye manyeto mênê ka Yôrô Jalo ka fôli dô k'a la; n tulokôrôla gwanna n'o ye fo ka t'an se an seyôrô la. An têmêna Turela ni Bozokin na ka taa Lanfiyala. Mòbili taar'i jô du nyumannin dô da la. Da yêlêla, mòbili donna. Tipa ye da tugu k'a sôgô. Cê kelen dôron de tun bê du in kônô; a si bê san bi naani ni san bi duuru cê; mitarayêti marifa b'a kinibolo la. Sanu jôlokô girin dô b'a numanbolo la, dô b'a kan na fana. Bazênfini kan sôgôlen b'a la; o bê ka yelenku kuran yeelen jê la. A b'i ko Manden masakê dô denkê fôlô.

U bée b'a wele "n kôrô"; ale de bê sôrô u kuntigi ye. N ye Jami ye k'a lasa yeelen na sisan. A bê san bi saba bô; nka n'i tê kôlôsili kê i b'a minê npogotigi ye. Pantalôn bulaman dô ni simisi bilen de tun b'a la; dulôki fara kulusi kan, a bée ye fini fêrêlenw ye a fari lahala tê dôn minnu jukôrô nka fini dagêlênw don kôni. Sanu b'a bolonkôni jan ninnu caman na k'o sôninw bilen i ko bunbun feere. An donnen so kônô, Kôrô jamanna u kunna k'a bolo sin ne ma:

- Munna nin nana aw nôfê ?

- Eê... ne kanimêkê don; n tun ye min kofô i ye kê. Eê... an tun m'a dôn k'an bê t'a sôrô yen. Eê... a tun bê yen ka wariw labên a ka biro kônô. Eê... n'an tun ma na n'a ye a tun b'an kofô."

Kôrô kelen kô ka mankan ci u la, a ye bôrê dayêlê k'a kônônawari mafilê. Jami donna ni dumuni ye k'o sigi tabali kan ani asêti naani. Ne y'a faamu o la ko ne niyôrô t'a la. U taara ne siri sigilan dô la ka taa dumuni kê. Tipa y'i kôdon n na yaasa an nyêw kana bèn. Jami de tun nyêsinnen bê n ma. U bê baro la buruburuburu i n'a fô u ma ko kê. Ko minnu kelen bê ka jamana nyêmôgôw wuli k'u jô, u tê kumana fosi kan o kô. U bê nin kow bée kala ma i ko u yêrê sen b'a la. Dumuni bannen, Kôrô bôra nka a ma mên kênêma; a seginna ni kibaruya dô ye:

- N ka polosikê bôra yan sisan. A ko nson dôw ye Seeduba ka

baarada bili waraka ka don nink'a ka dōgōkun feere wari bēe cē. Ko yōrōkōlōsila ye Tipa kanimēkē ni nsonw ye nyōngōn fē."

O fōlen, Kōrō y'i nyē jō Jami na ka tila ka ne lajē. Jami nana n foni ka dumuni sigi n kōrō duguma.

- E yērē ye kuma mēn. A b'u kōnō ko e n'anw bē jē la. N'i bolila ka bō anw bolo i bē t'i yērē di polosiw de ma.

- Ne yērē y'o faamu mēnē."

Tipa nan'i jō n kērēfē; a tun b'a fē ka kuma, nk'a ma se ka fēn fō bilen. Ne fana y'a nyininka:

- Tipa, mun y'i bila nin na? Ne ma baara dō nyini ka d'i ma wa? Yali o sara t'i bō wa?

- Baara bēe n'a jōyōrō don. E de tē nin baara jōyōrō dōn fōlō."

N tilalen dumuni na, u taara n datugu sonin dō kōnō.

Sunōgō bēre ma sōrō ka kē, fajiri sera, kēnē farala. Jami nana ni daraka ye: kafe ni nburu narema ni syēsogo. Jami y'i sigi n kērēfē an ye baro kē ka n to dumuni na.

- Sōgōma in na arajo y'an ka surō baara lakali. U y'a fō k'i n'i kanimēkē tun bē binkannikēlaw nōfē. Jaa yōrōkōlōsila bē Tipa fana dōn bawo ale bē t'i nōfē ka caya i ka baarayōrō la.

- O kōrō ye ko ne ni Tipa de bē ka nyini polosiw fē sisan."

Jami bōra. N tulo bē dingēsenkan na du kōnō. N tilalen darakadun na, n bōra ka t'u sōrō kaburusen de la kogokērē fē. Nsonkē filanan su dalen bē, Tipa bē dingēsen na, Jami bē ka bōgō labō.

- A tun b'a fē ka boli ni wari ye surō; n kōrō balal'a la a bōtō. Syēnta yērē ma mēn senna; n kōrō y'a faga a tēgē lankolon."

Ne ye Jami bolobō baara la ka daba minē a la; a ma fēn fō, a taara n ka sonin kōnō. Ne ni Tipa ye dingē tō lase, ka kaburuden bō. Tipa taara Kōrō wele so kōnō; o nalen an selila su in kan o kō k'a sutara. An tilalen kō k'an sen n'an bolokanw ko, ne donna sonin kōnō ka taa Jami dalen sōrō. Sigifēn wēre tun tē yen, n ye n sigi dalan senkōrōla la, a fana wulila k'i sigi kunkōrōla la. An ka baro senfē, a y'a ka dinyelatigē lakali n ye.

Jami n'a kōrō bē nin baara sugu in na a san naani de ye nyinan ye, kabini Kōrō bōra sōrōdasiya la. U tē halala sonya, u tē faantan bolofēn min'a la. Olu ta bē u ni gōrōkōjago kēbagaw

de cê. Haramudunnaw ni kotigi tilenbaliw, a bê u n'olu de cê. A ko wari min filê u bolo, a bê taa kê jamana kunmabôkêlê de musaka ye. Ne kôni ye n ta kê lamênni ye. N ma faamuya bêrê sôrô u ka kow la, nka n dalen b'a la sisan kôni ko Jami n'a kôrô tê mîgô lankolonw ye.

- N Kôrô ko a bê Tipa ka pase d'a ma a k'an kôn kêrêfêjamana dô kan. Ne dun ma d'a la ko Tipa kelen bê se ka taa; polosiw bê k'a nyini. Ni ale dun minêna se bê kê an bêe ma. Tipa bê taa sini, n kôrô ni ne fana bê jamana bila ka waati kê. E têna se ka taa anw fê.

- Ni Kôrô tun sônna ne n'aw bê taa; polosiw bê ka ne fana nyini.

- E bê sôn ka tugu nsonw nôfê wa?

- Aw tê nsonw ye; wa e fana ni muso tîw tê kelen ye."

An sigilen tora ten fo ka taa ne sunôgô. Sêgên fê n ye tile tô bêe kê sunôgô la fo ka su kunkurun kê.

Kôrô yêrê de nana n lakunun; dugu tun ma tila nka su kôni janfara.

- Wuli k'i labên; taatuma sera."

N tilalen seli ni dumuni na n ye Kôrô sêgêrê; a ko:

- N ka kunnafonina dô nan'a fô n ye ko nêgêsira polosiw ye Tipa minê têrên kônô fo dancê la. Ko a ma sôn ka fên fô u ye fôlô. Tinyê don Tipa ye cê farin ye; nka tînyôni sugu bêe bê polosi ninnu bolo. A mên o mên a bê kuma u bolo k'an kofô."

Kôrô ko ne bê se ka taa u fê; a tun ye dugutaaminên bêe kê môbili kônô ka ban. An donna k'an sigi; Jami bê walan na a ka marifanin b'a senkôrô, ne sigilen b'a kini fê. Kôrô taar'i sigi kôfê k'a ka mitrayêti d'a kêrêfê; marifa jugu in. Ne kônô gwannen, n dalen b'a la fana ko n tînyôgônw fana kônô gwannen, nka a tê ta si nyê kan. An ye faaba cêci kasôrô polosi si m'an lajô; nasôrô a b'u kônô k'an ye dugu bila a menna. An têmêna dugu caman na an m'an jô polosiso si la. An bôtô Cêbaso dafê de kow tinyêna.

Sira tun balamininen don ni sinsan ngônima dô ye. Môbili finman dô jôlen don o sinsan kôfê ka sira cêtigê. Mîgô si tê kênêda la. Jami ye môbili jô ka furancê jan bila an ni sinsan cê. A ma yeelenw faa; dibi tun bê hali i tê sira kêrêfêlaw ye.

Polosikê fila girinbaatô bôra mōbili finman kōfê ka mitrayêti ci an na. Kôrô ye kisê k'u kan o yôrônin bēe la k'olu lada. Mugukan wêrê bôra u fan fê; Jami ye da yêlê ka boli ka don tu kônô. Ne fana bolil'a nôfê n bê k'a wele:

- Jami, Jami, Jami "

N tulo bê senkan na an nô fê. Mugukan wêrê bôra. Ta.ta.ta.ta.ta... Ne yêrê binna...

- Jami, Jami, Ja

N nyê yêlêla ka n yêrê sôrô dalen fini jêw ni dara jêw la, so jêman dô kônô, so nêemanen. Filêru bê daganin dô kônô n ka dalan kun kôrô, Jami tōgô sêbênnen bê k'a dulon o feerew la. Mêlêkênin dô bê don-ka-bô la ka sumanw ni jiridenw sigi tabali kan. O suma dumannin ni feerew latikôlôn fiyekutô n nun kôrô, n nyênatigêra. N bolo ni n senw girinyanen nka dimi tê n kan.

Jami donna; surakadanpe suwalaman melekelen b'a la k'a senkôrôla n'a kankôrôla kê nêrê muguman ye. N tulo t'a senkan na, i ko finyê de y'a ta ka n'a sigi n kêrêfê. N ye dumuni kê ka n dalen to; Jami bê suman ta kudu la k'a don n da. Kow têmêna cogo min na n kōfê a y'o bēe lakali n ye:

Muguci in ma diya polosiw la, a ma diya ne yêrê la fana bawo n bolo ni n senw joginna. Kisê si ma Jami n'a kôrôkê sôrô. U nana ni ne kirinnen ye Bijan-Worotu labitaniso in na yan ka ne furakê. O sunôgôfuraw de kêlen bê ka ne nyênamini halisa. Nin yôrô ye jamana in nyêmôgôbaw de furakêyôrô ye; faantan nyêntanciw tê nin labitaniso kala ma yêrê. Kôrô ni Jami bê jê min na o nyêmôgô teri de ye yan Jamanakuntigi ye. (...)

Fo ka taa n kênêya Jami tun bê na bô n ye don o don. N kênêyara nka halisa n tê taama bere kô. Kô caman nyênabôra ne ni Jami cê ka n to furakêyôrô in na. An ka kanu dara kênê kan fo an ye layidu ta nyôgôn ye k'a kê furu ye n mana bô labitani tuma min. O dugujê, Kôrô ni mori dô nan'a suda n na ko furu bê siri wulafê i kôrô. Morikê ko u b'a ko tēliya walasa ka ne ni Jami kisi haramu ma. U y'a fô cogo min na a kêra ten.

N bôdon lafiyaso in na, Kôrô ni n ka kōnyômuso nana n nôfê watiri finman dô kônô. Sôrôdasifini b'u la; o kêlêkêfini nyôgôn bê mōbilibolila fana na. An bôra dugu kônô ka don tu kôrô bôlôn-

bôlônnin dô fê, ka kilo fila nyôgôn boli nin jiribaw jukôrô hali i tê tile ye. An taara bô kênêba dô kan, sinsan kêlen bê k'a lamini ka anw yêrê ka jamana darapo kê a donda la; Mandin jônjôn. Kêlêden fila ye sinsan dayêlê an ye; u y'u senw fara nyôgôn kan k'an fo.

Kêlêdenw bê taa-ka-segin na soba dôw ni nyôgôn cê. tukôrôkan tê ka fô yan tubabukan yêrê tê mên, an ka Bamanankan in de bê bêe da. An sera so. Kôrô donna ni n ye biro dô kônô, ka don kow nyê na k'a fô:

- I ye kêlêden minnu ye fuga kan yan, u bêe ye i yêrê balimaw de ye. U nalen bê kêlêladege la, ka kêlê nyê bêe kalan. I muso y'ô kalan kê kabini salonnasini. Kêlêminên sugu bêe b'an bolo yan, a fêerêw bêe bê kalan yan fana. Wari min "sonyana" e ka baarada la an ka cêdenw fê o nyêci bê yan. Jamana nafolotigi sêbêw b'an dêmê n'u ka bolomafara ye ani fasoden nyuman bêe. Bêe sônn'a ma ko an man kan ka Mandin to a cibagaw bolo.

- O tuma jamana sôrôdasiw ma u jôyôrô fa wa? Mun na aw tê dêmê don olu ma?

- Tinyê don kôsa in na u y'u sêbê don jamana lakana na. Nka ko bê kola olu tê se k'ô kê jamana tôgô kôsôn. Anw de bê se k'ô kê. Jamana nyêmôgô caman m'a faamu fôlô ko anw fana bê faso kunmabôkêlê de la.

- N y'a faamu; aw bê se ka ne jate aw dô ye.

- I bêna waati kê yan kêlêkalan na. O kô i ni Jami bêna taa Ameriki an ka kêlêminên dôw nôfê. Aw ka taamasêbênw bêe labêna k'aw tôgôw yêlêma. Na n ka t'i bila i ka so."

O fôlen, Kôrô wulila ka konnêgê dôw da n nyêkôrô k'ô ye ne ni Jami ka so kilew ye. An bôra nyôgôn fê kênê ma ka taama dônin ka t'an jô so nyumannin dô da la. A y'a tégê di n ma ka segin. Ne donnen salôn kônô n kabara; hali Seeduba min ye ne yêrê patôrôn ye o ka sokônôna man nyi ka nin bô. N taara Jami sôrô tobilikêso kônô a bê ka gato sugu dô dila. N ye n bolow d'a solo kan ka kumanin dô fô a tulo kôrô.

N ka kêlêkalan tun banna fo ka jala sôrô, Amerikita de sera.

- Taama ye sini ye; (Jami ko ten) an bê taa ci min na o sêbênw dalen bê tabalinin kan. I mana tila u kalanni na i b'u bila n nyê

n fana bê tila k'u kalan."

Sêbên ninnu bê an ka taama in taa n'a segin bée de nyêfô, ka don a nyê misên bée la k'a fêsêfêsê. Jami nana gato sigi n kêrêfê; a yêrê ma fên dun ko a t'a fê a furu ka sigi. Gato dunnen kô n seginna ka taa n da li kan ka sêbên ninnu kalan. A fôlen b'a kônô ko ka sêbên ninnu kalan k'u durusi ani k'u jeni; u kana taa an bolo Ameriki. Jami donna a labênnen sunôgô kama.

- N ye taamaminênw labên nka n ye tubabufiniw de ta; a fôra ko nêrê ka bon yen sisan. An k'an da ten bawo sini taama ka jan, a sêgên ka bon."

Sêbênw taar'u yêrê sôrô li senkôrô duguma. Kuran sara. ...

- Wuli ten an k'an labên; pankulun tê mógô makônô."

N wulila ka mânturu lajê: fajiri tô tê bêrê ye. An y'an ko ka seli ani ka wêsiti ni pantalôn girinmanw don an na. Jami ye kunnabiri kê k'a kunsigi datugu nink'a tô meleke a kan na. An ye dumuni kê ka bô. Mòbili tun jôlen bê da la; a bolibaga y'an ka minênw bila mòbili kôfuru kônô. An selen pankulunso la, mòbilibolila taara sêbênko ni minênko nyênabô k'an sigilen to mòbili nêemanen kônô. A ma mên taatuma sera.

An sigira pankulun kônô dôrôn Jami sunôgôra; fo ka t'an se Ameriki galodugu la. Pankulun jôlen, u ko mógô si kana bô i sigiyôrô la. Polosiw donna ka bée ka sêbên lajê. U selen anw ma ko an ka wuli ka tugu u kô. An wulila u nôfê ka bô; u ka mòbili tun jôlen bê pankulun senkôrô. An donnen polosimòbili in kôfê, cê kelen y'i sigi ne ni da cê, dôwêrê y'i sigi Jami ni da cê. U ma Jami ka sakinin min'a la kôni, nka a bée ka marifa minênen b'a bolo.

Mòbili wulila ni kalaman ye ka dugu cêci a bê ka buru fiyê dôrôn. A taara jô sankanso jan dô jukôrô; u y'an labô mòbili kônô k'an layêlên fo sanfêso laban na. Jalatigibaw de tun sigilen bê k'an makônô yen. U ka nyêmôgô k'an ka sigi.

- Aw weleli tê basi ye; aw ka jamana lakananiso de ye fakisi ci an ma kunu i kôrô. O fakisi sêbên kônô, u y'aw ka binkanniwalew lakali, ani k'a nyini an k'aw lasegin aw faso la Mandin. An t'a fê finyê ka don an ni Mandin nyêmôgôw ka teriya la.

- Aw yêrê ko k'aw ka jamana labilalen don bée ye; yali o tê tinyê

ye bilen wa?

- Aw yêrê ka sêbên in lajê. Nin fakisi cir'an ma sôgôma in na de."

Ne ni Jami y'an madon ka sêbên in kalan. Kôrô ni Jami ni ne jaw bê sêbên in kan k'an tógôw k'a kôrô. Sêbên in kônôkuma filê nin ye:

"A san saba de filê nin ye binkanni juguw bê ka kê jamana kônô k'an ka nafolobaarayôrôw wari sonya. Wari miliyôn caman de bê ta u fê binkanni ninnu kelen-kelen bée la. Wa tégê ma se ka da u tigilamôgôw kan. Nka bi u dônnon don kôni an fê. Nin mógô saba de b'a ko kunna."

Sêbên in kalannen kô Jami ko:

- An b'aw ka bila la."

Polosi minnu nana n'an ye olu donna k'an ka tugu u kô. An nana sçira min fê an seginna o fê. Pankulunnin dô tun bê k'an makônô. An bilasiralaw seginna nka polosi fila tun sigilen bê kulun kônô, kulunbolila fila b'u sigiyôrô la. Nin pankulun kêrênkêrênnen bê anw de ye, ko ka t'an bila fo Mandin faaba la.

An y'an sigi nyôgôn kêrêfê k'an cê siri sigilan na. Jami y'a ka bololasakinin d'a senkôrô. Kulun wulila k'a nyêsin kôgôji ma. An bê jiba fênsênnen in kunna ka taa, kôrôn fana bê k'an kunbên ni teliya ye. Jami y'a ka sakinin dayêlê; fosi wêrê tun tê saki kônô marifa surun fila kô. A ye ~~ken~~^{kelen} di ne ma a yêrê ye kelen ta; an bilasirabagaw ma bô ko kala ma. A ko ne ma dogo la ko kôfêmôgôw ye ne ta ye, ale bê taa nyêfêmôgôw kama.

N balala polosiw la ka marifa da jô u la.

- A' y'aw bolo d'aw kun; mógô si kan'i lamaga."

O waati kelen na Jami sera kulun bolilaw ma ka marifa da jô kelen tón kôfê.

- An tê taa Mandin bilen. An bê taa Bijan-Worotu de. Ni min faratira ka ko kê an bê ta wuli o la. An yêrê bê se ka kulun boli."

Polosi ninnu bê ka wôsi débêdêbê kasôrô nêemaba de tun bê kulun kônô. Taama sira yêlêmana. An sera Worotu tilesinnin bôtuma. An bilasiralaw tora pankulunso polosiw bolo; u na nyêfôli caman kê yanni u ka segin so. Nêgêjuru tun cira Kôrô ma; o nan'an nôfê watiriba dô la. An mógô saba bée donna watiri kôfê, jami bê

cêmancê la. A y'i dantigê kôrô ye; kabini kow tinyêna Ameriki fo ka n'an segin o bée nyêfôr'a ye.

- An ka kêlêminênw na don cogo wêrê la min tê nin ye. An bê Ala tanu ko aw nyuman sera. N ni nyêmôgôw bê nyôgôn ye su in na; min mana bô o la aw n'o mên sini."

Môbili donna ^{daga} kan kônô; a taar'i jô an ka so da la. Kôrô jiginna anw fê ka don so kônô; daraka tun sigilen bê tabali kan; môgô saba niyôrô. Kôrô bê ko bée nyêsigi nka Ameriki taama in kôni ma nyê a bolo. An bê nyini ka tila darakadun na tuma min Jami ko:

- N kôrô,

- Naamu ne dôgô mandi.

- Dônson kura ka ta ten sa, ka jamana nyêmôgôw kumanyôgônnya."

Kôrô y'a nyêw waga i ko dinyêwulikuma de fôra. A ko:

- An ka su in na nyôgônnye bê o de kan cô. Ne tun t'a fê ka fên fô aw ye kasôrô nyôgônnye ma kê. A b'i ko jamana nyêmôgôw fana y'o ci de bila ka na an ka kutigiw ma. Ko n'an y'an fangaw fara nyôgôn kan an bê se jugu la. Sabu jugu tê fila ye; kelen don. Kuma bê nin de kan su in na, Ala k'a bèn sababa ma."

Kôrô y'o fô ka wuli k'i jô. Ne ni n muso fana wulila ka nyôgôn lajê. I n'a fô fên dô de y'an nyôni ka kê nyôgôn kan. An melekelen tora nyôgôn na i ko môgô minnu famana nyôgôn ma.

laban.